

Aan

de heer D.T.J. van Leeuwen
van de fractie PVV Dordrecht
p/a raadsgriffie@dordrecht.nl

**Gemeente
Dordrecht**

Spuiboulevard 300
3311 GR DORDRECHT

T 14078

www.dordrecht.nl

Contactpersoon

T. Verwaart

T (078) 770 4615

E t.verwaart@dordrecht.nl

Datum 22 september 2020
Ons kenmerk InProces BBV: 2020-0121515
Bijlage(n) 1
Betreft Beantwoorden artikel 40-vragen inzake de historische Damiatebrug

DOSSIER

Afschrift:

- VBO/OB, EG Imthorn
SK Dordrecht 704

- raadsgriffier t.b.v.
raads- en burgerraadsleden

Geachte heer Van Leeuwen,

Bij brief van 17 augustus 2020, bij ons ingekomen op 26 augustus 2020, heeft u op grond van artikel 40 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad namens de fractie PVV Dordrecht vragen gesteld inzake de historische Damiatebrug. Wij beantwoorden uw vragen als volgt.

Uit de brief komt een beeld naar voren dat er onzorgvuldig met de brug uit de negentiende eeuw wordt omgesprongen en daarom wil de PVV graag de volgende vragen stellen aan het College:

Vraag 1) *Deelt u de mening dat cultureel erfgoed, zoals Rijksmonumenten, te allen tijde gekoesterd dient te worden, aangezien het een belangrijke pijler is van de Dordtse identiteit? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord Wij delen de mening dat cultureel erfgoed dient te worden gekoesterd. De beste manier om cultureel erfgoed te behouden, is als het een functie heeft. Hiervoor zijn soms aanpassingen nodig. Dit geldt overigens niet alleen voor cultureel erfgoed in gemeentelijk bezit. Ook particuliere eigenaren zullen vanuit het gebruik c.q. de functie regelmatig de noodzaak voelen om hun bezit aan te passen. Denk bijvoorbeeld aan hoe in de loop der jaren de manier van verwarmen is gewijzigd in historische panden.

Vraag 2) *Klopt de passage uit de brief dat in 2015 het hydraulische aandrijvingssysteem verwijderd is, nadat er lekkage was opgetreden? Zo ja, waarom is toen niet gekozen voor het repareren van het systeem? Graag een gemotiveerd antwoord met zoveel mogelijk details, waaronder informatie over wie, wanneer de bewuste keuze heeft gemaakt en wat de kosten ongeveer waren geweest, als was gekozen voor repareren van het systeem.*

Antwoord De Damiatebrug is in 1990 aangewezen als rijksmonument. Het ontwerp voor de brug dateert uit 1855, het hydraulische aandrijfsysteem dateerde echter uit 1963, evenals het huisje met daarin de besturing van de aandrijving. In de redengevende omschrijving is de aandrijving niet genoemd. In 1996 is het leidingwerk, in verband met een olie lekkage, gereviseerd. In 2013 trad opnieuw lekkage op. Toen is een groot deel van de grond

Datum 22 september 2020
Ons kenmerk InProces BBV: 2020-0121515

onder het huisje afgegraven en gesaneerd. Op dat moment is ook besloten de aandrijving te vernieuwen omdat er geen onderdelen meer te krijgen waren. Gekozen is voor een elektrische aandrijving, omdat dat de meeste bedrijfszekerheid biedt en geen kans geeft op olie lekkages. Het vernieuwen van de aandrijving leidde ertoe dat ook de besturingstechniek moest worden vernieuwd. In die tijd werd ook al gesproken over het eventueel verplaatsen van de Centrale Brugbediening. Voor de reparatie c.q. renovatie van het hydraulische systeem is destijds geen kostenraming opgesteld. Reden hiervoor was, dat er voor het systeem geen nieuwe onderdelen meer verkrijgbaar waren.

In de brief staat de volgende passage:

"Zij hebben een sterke voorkeur voor slopen zo is gebleken. Denk aan het Statenplein waar 80 monumenten voor moesten wijken, de Boogjes. vele tientallen monumenten gingen tegen de vlakte. De restanten van de oude stadsmuren werd gesloopt en natuurlijk het prachtige postkantoor. Dordrecht is koploper in het slopen van monumenten."

Vraag 3) Kunt u inhoudelijk reageren op deze passage en in uw antwoord (indien van toepassing) o.a. aandacht besteden aan waarom betreffende monumenten het veld moesten ruimen, wie wanneer daartoe heeft besloten, alsmede op welke wijze de Dordtse bevolking is geïnformeerd, hoe zij haar mening kon geven en wat met deze mening uiteindelijk is gedaan? Graag een gemotiveerd antwoord met zoveel mogelijk details.

Antwoord Zaken die in het verleden zijn gebeurd, dienen in de context van die tijd te worden beoordeeld. Het Dordtse saneringsplan werd in 1958 door de gemeenteraad van Dordrecht vastgesteld. In 1962 is dit saneringsplan juridisch vertaald waardoor het mogelijk werd op grote schaal woningen en andere gebouwen te onteigenen voor sloop. Deze beslissing werd door het stadsbestuur genomen, omdat er sprake was van ernstige verpaupering. Een groot deel van de te slopen bebouwing bestond uit woningen, die in zeer slechte staat verkeerde en waarin het ongezond wonen was. Steeds meer mensen vertrokken uit de binnenstad om in andere wijken, in betere of nieuwe woningen te gaan wonen. De gemeenteraad had in die tijd ook de ambitie om de Dordtse binnenstad het kloppende hart van de snel groeiende regio te maken. Hier hoorde bij dat er plaats moest worden gemaakt voor de auto. Bij deze ambities zijn ook gebouwen gesneuveld, die we achteraf gezien liever hadden behouden. Als gevolg hiervan ontstond een tegenbeweging in de stad en in de gemeenteraad. Dit leidde in 1980 tot de vaststelling van het Structuurplan Binnenstad, waarbij het accent werd verlegd naar behoud en herstel van de **historische** bebouwing. En dit is de lijn die nu al enige decennia, door opeenvolgende stadsbesturen wordt gevolgd.

In de brief staat een passage waaruit naar voren komt dat de gemeente Dordrecht in 2015 voor € 300.000,- materiaal zou hebben ingekocht om de brug te verbouwen. Echter, de spullen zouden nu al vijf jaar liggen op het opslagterrein van de gemeente.

Volgens de briefschrijver is het voornemen om in het geheim toch aan de slag te gaan met de Damiatebrug. Deze moet op afstand worden bediend en vanuit

Europese regelgeving moeten dan zaken als slagbomen en zwaailichten worden gerealiseerd.

Vraag 4) Kunt u aangeven of het klopt dat materiaal met een waarde van € 300.000,- tot nu toe 5 jaar opgeslagen ligt op het gemeentelijke opslagterrein? Zo ja, waarom precies en gaat het om materiaal dat is bekostigd door (Dordts) belastinggeld? Graag een gemotiveerd antwoord met zoveel mogelijk details.

Antwoord De gemeente heeft geen materialen van de Damiatebrug opgeslagen ter waarde van € 300.000,-. Wel zijn er 4 slagboomkasten met slagbomen opgeslagen ter waarde van circa € 48.000,-. Deze zijn uiteindelijk niet geplaatst. In plaats daarvan zijn afsluitlinten aangebracht, die met de hand worden bediend. Bij een centrale brugbediening zal dit niet meer mogelijk zijn.

Vraag 5) Kunt u aangeven of het klopt dat er plannen zijn om aan de brug te gaan werken? Zo ja, kunt u een zo precies mogelijke planning van de werkzaamheden geven? Hoe (indien van toepassing) is dit gecommuniceerd naar de Dordtse bevolking en op welke manier hebben Dordtenaren kunnen participeren? Graag een gemotiveerd antwoord met zoveel mogelijk details.

Antwoord Aan de Damiatebrug zelf worden geen wijzigingen aangebracht. De gemeente is van plan om de bediening van de brug te wijzigen. De aanleiding hiervoor is dat in 2021 de Prins Clausbrug wordt opgeleverd. Deze brug moet volcontinu 24/7 worden bediend. De centrale brugbediening is momenteel gevestigd aan de Kuipershaven. Hiervandaan kan de bediening van de Damiatebrug gemakkelijk ter plaatse worden verzorgd. Volcontinu brugbediening van de Prins Clausbrug kan echter niet op een veilige manier vanaf de Kuipershaven plaatsvinden. Het is niet verantwoord om deze taak volcontinu door één persoon te laten verrichten zonder aanwezigheid van collega's. Door de brugbediening te verhuizen naar het Stadskantoor zijn er overdag en het grootste deel van de nachtcollega's in de buurt voor assistentie en toezicht. Op de Kuipershaven is dat alleen mogelijk tegen buitengewone meerkosten (dubbele bemensing).

Een efficiënte bediening van de Damiatebrug kan alleen plaatsvinden door deze brug ook op afstand te gaan bedienen. De brug zelf wordt niet gewijzigd. Bediening op afstand houdt wel in dat er meer beveiliging nodig is ter plaatse, zodat mensen niet gewond raken of in het water vallen als de brug open gaat.

Vraag 6) Kunt u aangeven waarom is gekozen voor bediening op opstand en op welke manier er aandacht is geweest voor eventuele andere oplossingen die minder ingrijpende gevolgen hebben voor het waardevolle historische karakter van de brug? Graag een gemotiveerd antwoord met zoveel mogelijk details.

Antwoord Zie het voorgaande antwoord. De beveiligingsvoorzieningen die nodig zijn voor centrale bediening leveren misschien geen positieve bijdrage aan de schoonheid van de stad, maar zijn wel noodzakelijk voor het functioneren van de stad en bovendien omkeerbaar. Als er op termijn

Datum 22 september 2020
Ons kenmerk InProces BBV: 2020-0121515

zaken wijzigen kunnen de veiligheidsvoorzieningen zonder schade aan de brug worden verwijderd.

Vraag 7) *Kunt u aangeven (indien relevant) op welke momenten met het Rijk is gecommuniceerd over eventuele werkzaamheden aan de brug, wat de aard van de gesprekken was en welke besluiten zijn genomen? Graag een gemotiveerd antwoord met zoveel mogelijk details.*

Antwoord In 2015 heeft de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed het volgende aan één van de omwonenden (dezelfde als de briefschrijver aan de gemeenteraad) gemaild:
"In uw mail van 17-07-15 bericht u de RCE dat u zich zorgen maakt over de aanpassing van de Damiatebrug in Dordrecht en hoopt u dat de RCE iets tegen de voorgenomen plannen kan ondernemen.

In antwoord daarop kan ik u het volgende mededelen:
De voorgenomen aanpassing van de Damiatebrug is eerder aan de RCE voorgelegd. De technische toestand van de brug is door deskundigen van de RCE beoordeeld en met de gemeente besproken.

De RCE is met de gemeente van oordeel dat het huidige en vrij recente mechanisme van de brug technisch niet meer voldoet om de brug te laten functioneren. Met enkele aandachtspunten (o.a. uitwerking balustrade) heeft de RCE aangegeven dat er vanuit monumentale waarden geen overwegende bezwaren zijn om het mechanische te moderniseren omdat de huidige delen van het mechanisme niet kunnen worden behouden wil de brug nog kunnen blijven functioneren. Op basis van de adviesrichtlijnen is een formeel advies van de RCE in deze niet vereist.

Dat de brug mogelijk op afstand bediend gaat worden is een beheerkwestie waar de RCE geen adviesrol in heeft. Daarvoor kunnen aanvullende voorzieningen nodig zijn die gevolgen hebben voor beleving van de omgeving van de brug. De omgang met de (historische) openbare ruimte is echter een verantwoordelijk van de gemeente en in het bestemmingsplan is vastgelegd wat de speelruimte is voor de omgang met de monumentale waarde van het beschermde stadsgezicht. Besluitvorming daarvoor vindt plaats binnen de kaders van een eventueel beeldkwaliteitsplan en/of advies van een monumenten/welstandscommissie en is een directe bevoegdheid van het college van B en W. Ook hier heeft de RCE geen formele adviesrol in.

Het monumentenbeleid van de Rijksoverheid is erop gericht om een respectvolle omgang met monumentale waarden te bewerkstelligen, maar ook ruimte te bieden voor nodige ontwikkelingen en vernieuwingen. Waar het gaat om rijksmonumenten of van rijkswege aangewezen beschermde stadsgezichten zijn de bevoegdheden daarover gedelegeerd aan de gemeente om de besluitvorming daarover zo dicht mogelijk bij de burgers te leggen. De RCE vertrouwt er op dat de gemeente op integere wijze met die bevoegdheid omgaat en is zeer terughoudend om in die gegeven bevoegdheden te treden. Zeker als

Datum 22 september 2020
Ons kenmerk InProces BBV: 2020-0121515

het een monumentenstad als Dordrecht betreft, die ruime ervaring en kennis heeft in de omgang met monumenten.

Bij de gemeente kunt u informatie opvragen over de exacte plannen, de verdere procedure en inspraak. Uit verschillende berichten heb ik vernomen dat de gemeente bereid is om in open dialoog met haar burgers in gesprek te gaan over een mogelijke oplossing voor het beheer van de brug. Ik adviseer u dan ook om uw zorgen kenbaar te maken aan de gemeente en met de gemeente daarover in gesprek te gaan. De Rijksdienst ziet geen reden om meer dan haar voornoemde informele standpunt m.b.t. tot herstel van de technisch toestand van de Damiatebrug een rol in deze te hebben.

Een afschrift van deze mail zend ik voor de goede orde eveneens aan het Bureau Monumenten van de gemeente Dordrecht."

Vraag 8) Aan het einde van de brief komt de briefschrijver met een oplossingsrichting. Kunt u inhoudelijk reageren op deze oplossingsrichting, waarin u ingaat op o.a. de haalbaarheid van de voorstellen? Zo nee, waarom niet? Graag een gemotiveerd antwoord.

Antwoord De genoemde oplossingsrichting houdt in dat de brug op vaste tijden ter plaatse wordt bediend en buiten deze tijden niet. Deze oplossing is vanzelfsprekend mogelijk, maar wij vinden dit niet wenselijk omdat hierdoor de scheepvaart onnodig wordt beperkt. Qua kosten is de alternatieve oplossingsrichting (in orde van grootte) niet veel duurder dan de aanleg van bediening op afstand, al zorgt het wel voor een inefficiëntere inzet van personeel. In de afweging van belangen weegt het belang van een goede serviceverlening aan de scheepvaart voor ons hier zwaarder dan de verandering in de uitstraling van de omgeving van de brug.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van Burgemeester en Wethouders

J. Scholten
secretaris

A.W. Kolff
burgemeester